

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Wiceprezes NIK

KBN.410.1.4.2026

**Pan
Waldemar Żurek
Minister Sprawiedliwości
Ministerstwo Sprawiedliwości
Warszawa, Al. Ujazdowskie 11**

Wystąpienie pokontrolne

**P/26/001 Wykonanie zadań przez Ministra Sprawiedliwości
w zakresie budżetu sądów powszechnych w 2025 r.**

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana

Ministerstwo Sprawiedliwości¹

Al. Ujazdowskie 11, 00-950 Warszawa

Kierownik jednostki kontrolowanej

Waldemar Żurek, Minister Sprawiedliwości, od 24 lipca 2025 r.

W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił

Adam Bodnar, Minister Sprawiedliwości od 13 grudnia 2023 r. do 24 lipca 2025 r.

Okres objęty kontrolą

Rok 2025 oraz okres wcześniejszy i późniejszy, w którym miały miejsce działania lub zaniechania związane z planowaniem i wykonaniem ustawy budżetowej na rok 2025. W przypadku konieczności porównania niektórych danych z danymi za lata 2022-2024 okres kontroli obejmuje również te lata.

Podstawa prawna podjęcia kontroli

Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli

Departament Bezpieczeństwa Narodowego

Kontroler

Beata Jórczak, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr KBN/48/2026 z dnia 19 stycznia 2026 r.

(akta kontroli str. 1-2)

¹ Dalej także MS.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623; dalej: ustawa o NIK.

II. Zakres kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny realizacji przez Ministra Sprawiedliwości, jako dysponenta części budżetowej odpowiadającej sądom powszechnym, oznaczonej w ustawie budżetowej na rok 2025 z dnia 9 stycznia 2025 r.³ jako część budżetowa 15 – Sądy powszechne, zadań dotyczących wykonania budżetu sądów powszechnych w 2025 r.

Ocenie podlegały w szczególności:

- realizacja przez Ministra Sprawiedliwości zadań dotyczących budżetu sądów powszechnych, w tym wynikających z art. 178 § 5 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych⁴;
- prawidłowość sporządzania sprawozdań budżetowych oraz statystycznych za 2025 r.,
- realizacja działań nadzorczych i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust.1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵.

W ramach kontroli wykonania budżetu państwa w 2025 r. w części 15 – Sądy powszechne kontrolą NIK objęto Ministerstwo Sprawiedliwości oraz sześć jednostek sądownictwa powszechnego, w tym dwa sądy apelacyjne (SA w Poznaniu i SA w Szczecinie, dwa sądy okręgowe (SO w Koninie i SO w Koszalinie) oraz dwa sądy rejonowe (SR w Koninie i SR w Szczecinie). Wyniki kontroli wykonania planu finansowego na 2025 r. wymienionych sądów zostały przedstawione w odrębnych wystąpieniach pokontrolnych, skierowanych do dyrektorów tych sądów i zostaną wykorzystane w zbiorczej informacji o wynikach kontroli wykonania w 2025 roku budżetu państwa w części odpowiadającej sądom powszechnym.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności.*

³ Dz. U. poz. 63, dalej: ustawa budżetowa.

⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 334, ze zm. Dalej: Pusp.

⁵ Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, ze zm. Dalej: ufp.

III. Ocena ogólna⁶ kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli oceniła, że dysponent części 15 – Sądy powszechne w sposób prawidłowy realizował zadania w zakresie wykonania budżetu sądów powszechnych⁷. Nie stwierdzono nieprawidłowości w nadzorze nad realizacją zadań budżetowych.

W części 15/01 – Ministerstwo Sprawiedliwości nie ustanowiono dysponenta III stopnia do realizacji zadań w zakresie obsługi Ministra. Działania w tej części były ograniczone do funkcji planistycznej, sprawozdawczej oraz nadzorczej.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Wydatki w części 15 – Sądy powszechne w wysokości 16 968 224,4 tys. zł nie przekroczyły limitów określonych w planie finansowym, a zmiany planu finansowego dokonywane w trakcie jego wykonania były prawidłowe oraz zgodne z przyjętymi rozwiązaniami dla części 15.

Niewykorzystane środki, które nie zostały zablokowane (85 803,2 tys. zł) stanowiły znikomą część planu wydatków po zmianach (mniej niż 0,5%). Na koniec 2025 r. w części 15 odnotowano znaczący spadek stanu zobowiązań wymagalnych (o 1630,5 tys. zł, tj. 91,5%) w stosunku do roku poprzedniego. W wyniku analizy poddanych badaniu decyzji dotyczących zablokowania planowanych wydatków budżetowych oraz zwiększeń planu z rezerw celowych nie stwierdzono nieprawidłowości.

Minister Sprawiedliwości zgodnie z art. 175 ufp realizował działania w zakresie nadzoru i kontroli nad wykonaniem budżetów sądów powszechnych gromadząc i analizując dane o wykonywaniu budżetu, podejmując czynności nadzorcze i zarządcze, w tym w zakresie realizacji umów zawieranych centralnie na zadania w zakresie informatyzacji sądów powszechnych oraz prowadząc zaplanowane działania kontrolne. W Departamencie Budżetu i Inwestycji⁸ były też przeprowadzane cykliczne (kwartalne) analizy ryzyka w działalności dysponenta, dotyczące realizacji zadań budżetowych i sprawozdawczości.

W części 15/01 – Ministerstwo Sprawiedliwości zostały zaplanowane wydatki, które decyzjami Ministra Sprawiedliwości były w trakcie roku przenoszone do części budżetowych odpowiadających poszczególnym sądom apelacyjnym⁹ (części od 15/02 do 15/12), stosownie do potrzeb wynikających z realizacji budżetu. Natomiast środki, które pozostały w planie części 15/01, zostały w całości zablokowane.

⁶ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej.

⁷ Ocena została sformułowana wyłącznie na podstawie wyników kontroli przeprowadzonej w Ministerstwie Sprawiedliwości z wykonania budżetu w części 15/01 oraz danych zbiorczych z wykonania budżetu w części 15/02-15/12 przekazywanych Ministrowi Sprawiedliwości.

⁸ Dalej: DBI.

⁹ Dalej: SA.

Sprawozdania łączne części 15/02-12 sporządzono terminowo, a ich prawidłowość pod względem formalno-rachunkowym została zweryfikowana przez Ministra Sprawiedliwości.¹⁰ Sprawozdania jednostkowe dysponenta części 15/01 NIK opiniuje pozytywnie – zostały sporządzone na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.

NIK wskazuje, że uwagi sformułowane w latach poprzednich w ramach kontroli Wykonania zadań przez Ministra Sprawiedliwości w zakresie budżetu sądów powszechnych pozostają aktualne. Dotyczą one w szczególności funkcjonowania części 15/01 – Ministerstwo Sprawiedliwości jako rezerwy wydatków realizowanych na obszarach poszczególnych apelacji oraz braku jednoznacznych kryteriów finansowania zadań jednocześnie z części 15 – Sądy powszechne i części 37 – Sprawiedliwość.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹¹ kontrolowanej działalności

Część budżetowa 15 – Sądy powszechne składa się z dwunastu odrębnych części budżetu państwa, które są oznaczone w ustawie budżetowej na rok 2025 symbolami 15/01 dla Ministerstwa Sprawiedliwości oraz od 15/02 do 15/12 dla poszczególnych sądów apelacyjnych. Na podstawie art. 177 § 1 Pusp oraz przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 grudnia 2009 r. w sprawie klasyfikacji części budżetowych oraz określenia ich dysponentów¹², dysponentem części budżetu państwa odpowiadającej sądom powszechnym jest Minister Sprawiedliwości. Na podstawie art. 178 § 5 Pusp, Ministrowi Sprawiedliwości w zakresie wykonania budżetu w części budżetowej odpowiadającej sądom powszechnym przysługują uprawnienia ministra właściwego do spraw finansów publicznych. W części 15/01 nie został ustanowiony dysponent III stopnia, w związku z czym nie były realizowane dochody i wydatki. Część ta nie posiada rachunku bankowego. W ramach tej części nie wykonywano również zadań w zakresie obsługi ministra. W części 15/01 są realizowane zadania planistyczne¹³, obejmujące przenoszenie środków zaplanowanych w tej części do części odpowiadających poszczególnym obszarom sądów apelacyjnych (części 15/02-15/12) w trakcie roku budżetowego¹⁴ oraz zadania nadzorcze i kontrolne wobec tych sądów.¹⁵

Na obszarach poszczególnych sądów apelacyjnych kompetencje dysponowania budżetem oraz zadania realizacji budżetów sądów oraz kontrolę gospodarki finansowej i gospodarowania mieniem Skarbu Państwa wykonują dyrektorzy sądów apelacyjnych. Zgodnie z rozporządzeniem

¹⁰ W zakresie zgodności z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. poz. 133, ze zm.).

¹¹ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych przedstawionych w kolejnych punktach niniejszego rozdziału wystąpienia pokontrolnego. Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę cząstkową jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej.

¹² Dz. U. z 2025 r. poz. 1185.

¹³ Dla części 15/01 są prowadzone tylko dwa konta pozabilansowe – 980 i 982 – konta planistyczne; zarządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 października 2023 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości dysponenta części budżetu państwa 37 - Sprawiedliwość oraz dysponenta części budżetu państwa 15/01-Ministerstwo Sprawiedliwości (Dz. Urz. Min. Sprawiedl. poz. 202), dalej: zarządzenie w sprawie polityki rachunkowości.

¹⁴ Dysponent części 15/01 – Ministerstwo Sprawiedliwości nie planował i nie gromadził dochodów, a zaplanowane w tej części wydatki były w trakcie roku budżetowego przenoszone decyzjami Ministra Sprawiedliwości do części budżetowych odpowiadających poszczególnym obszarom apelacji.

¹⁵ Por. również ustalenia kontroli P/25/001 Wykonanie zadań przez Ministra Sprawiedliwości w zakresie budżetu sądów powszechnych w 2024 r.

Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 grudnia 2012 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia gospodarki finansowej i działalności inwestycyjnej sądów powszechnych¹⁶, podlegają oni bezpośrednio Ministrowi Sprawiedliwości, a dyrektorzy sądów okręgowych i rejonowych dyrektorom właściwych terytorialnie sądów apelacyjnych.

1. Wydatki

1.1. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu faktycznego

W ustawie budżetowej na rok 2025 wydatki budżetowe w części odpowiadającej sądom powszechnym zostały zaplanowane w wysokości 17 477 095 tys. zł. Plan po zmianach wydatków budżetu państwa w części odpowiadającej sądom powszechnym wyniósł 17 477 687 tys. zł, tj. został zwiększony per saldo o 592 tys. zł, w wyniku:

- zwiększenia wydatków o 216,4 tys. zł z poz. 8 Rezerw celowych na podstawie decyzji Ministra Finansów z przeznaczeniem na sfinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników zaangażowanych w realizację projektu pn.: „Elektroniczne Postępowanie Upominawcze (EPU3.0), w ramach Programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027”,
- zwiększenia wydatków o 992,1 tys. zł z poz. 62 Rezerw celowych na podstawie decyzji Ministra Finansów z przeznaczeniem na sfinansowanie systemu motywacyjno-lojalnościowego dla członków korpusu prezydencji, pracowników oraz innych osób zaangażowanych w przygotowanie i sprawowanie polskiego przewodnictwa w Radzie UE w I połowie 2025 r.,
- przeniesienia wydatków w łącznej kwocie 616,6 tys. zł (per saldo) do części 37 – Sprawiedliwość dokonanego przez Ministra Finansów czterema decyzjami wydanymi na podstawie art. 194 ust. 1 i 2 ufp z przeznaczeniem na współfinansowanie ze środków budżetu państwa w ramach programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027.

W 2025 roku plan finansowy wydatków części 15 – Sądy powszechne został zmieniony 11 decyzjami Ministra Finansów. Natomiast Minister Sprawiedliwości wydał 57 decyzji w sprawie przeniesienia wydatków budżetowych między częściami budżetu państwa tego samego dysponenta. Zmiany w planie finansowym wydatków części 15 dokonywane były na podstawie art. 171 ust. 1 ufp, w związku z art. 178 § 5 Psup i wynikały z wniosków dyrektorów sądów apelacyjnych oraz wniosków komórek organizacyjnych Ministerstwa Sprawiedliwości, a dotyczyły dostosowania planu wydatków do aktualnych potrzeb jednostek.

Dysponent części 15 – Sądy powszechne w trakcie realizacji budżetu w roku 2025 z przyznanej puli rezerw celowych w łącznej wysokości 1208,6 tys. zł wykorzystał 1183,9 tys. zł. Największa kwota przyznanych środków z rezerw celowych (992,1 tys. zł - 82,1% środków z rezerw) pochodziła z rezerwy w pozycji 62, tj. na przygotowanie i realizację zadań związanych z objęciem

¹⁶ Dz. U. z 2021 r. poz. 1575.

i sprawowaniem przez Polskę przewodnictwa w Radzie UE w pierwszej połowie 2025 r. Niewykorzystana kwota rezerw wyniosła 24,6 tys. zł i została zwrócona do budżetu państwa¹⁷.

Szczegółowym badaniem objęto pięć zwiększeń budżetu w części 15¹⁸, w tym trzy¹⁹ decyzje Ministra Finansów z 4 lipca 2025 r. zwiększające budżet w części 15 z pozycji 62 rezerw celowych w łącznej wysokości 208,1 tys. zł, na przygotowanie i realizację zadań związanych z objęciem i sprawowaniem przez Polskę przewodnictwa w Radzie UE w pierwszej połowie 2025 roku oraz dwie²⁰ decyzje z 22 października 2025 r. z pozycji 8 rezerw celowych w łącznej wysokości 188,5 tys. zł na realizację projektów współfinansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE oraz ze środków pomocy bezzwrotnej, rozliczenia programów i projektów finansowanych z udziałem tych środków, a także rozliczenia z budżetem ogólnym UE.

Niewykorzystana kwota badanych rezerw wynosiła 21,1 tys. zł (5,3%) i wynikała, m.in. z mniejszej liczby osób zaangażowanych do projektu „Cyfrowy Sąd” niż pierwotnie planowano na etapie wnioskowania o uruchomienie rezerwy celowej.

W wyniku badania nie stwierdzono nieprawidłowości w związku z dokonanymi zwiększeniami planu z rezerw celowych.

Wydatki sądów powszechnych w 2025 r. wyniosły 16 968 224,4 tys. zł, tj. 97% planu określonego w ustawie budżetowej i planu po zmianach. W stosunku do wydatków zrealizowanych w 2024 r. były wyższe o 16%.

Niewykorzystane zostały środki w łącznej wysokości 509 462,6 tys. zł, z czego 423 659,4 tys. zł zostało przez dysponenta części zablokowane na podstawie art. 177 ust. 3 pkt 2 ufp, w związku z zaistnieniem przesłanki określonej w art. 177 ust. 1 pkt 3 ufp. (nadmiar posiadanych środków). Pozostałe niewykorzystane środki, które nie zostały zablokowane na łączną kwotę 85 803,2 tys. zł stanowiły mniej niż 0,5% planu wydatków po zmianach i dotyczyły 272 jednostek budżetowych.

(akta kontroli t. II str. 1, 30-58, 73-118, 130-134, t. III str. 205-213, t. IV str. 1-58)

W ustawie budżetowej na rok 2025 wydatki budżetu państwa w części 15/01 – Ministerstwo Sprawiedliwości zostały zaplanowane w kwocie 1 785 888 tys. zł. Dysponent części 15 – Sądy powszechne wydał 57 decyzji przenoszących wydatki pomiędzy częścią 15/01, a częściami odpowiadającymi obszarom apelacji (15/02-15/12)²¹. Plan po zmianach na koniec 2025 r. wyniósł

¹⁷ Dotyczyło to następujących rezerw: poz. 8 – realizacja projektów współfinansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE oraz środków pomocy bezzwrotnej, rozliczenia programów i projektów finansowych z udziałem tych środków a także rozliczenia z budżetem ogólnym UE (niewykorzystana kwota 20,8 tys. zł) oraz poz. 62 – na przygotowanie i realizację zadań związanych z objęciem i sprawowaniem przez Polskę przewodnictwa w Radzie UE w pierwszej połowie 2025 r. (niewykorzystana kwota 3,8 tys. zł).

¹⁸ Badaniem objęto 33% łącznej kwoty zwiększającej plan środkami z rezerw celowych (poz. 8 oraz poz. 62). Wyboru pięciu decyzji dokonano w sposób celowy, przede wszystkim na podstawie wysokości przyznanych lub niewykorzystanych środków.

¹⁹ Decyzje MF z dnia 4 lipca 2025 r. znak: MF/WM8.4143.3.477.2025.MF.2878, MF/WM8.4143.3.478.2025.MF.2879 oraz MF/WM8.4143.3.480.2025.MF.2882.

²⁰ Decyzje MF z dnia 22 października 2025 r. znak: MF/IP11.4143.3.113.2025.MF.FERC.5703 oraz MF/IP11.4143.3.114.2025.MF.FERC.5705.

²¹ Na podstawie art. 171 ust. 1 ustawy ufp w zw. z art. 178 § 5 ustawy Pusp.

195 170 tys. zł – środki zostały w całości zablokowane na podstawie sześciu decyzji dysponenta części 15.

(akta kontroli t. II str. 255-268, t. III str. 377-378, 381-402, 546-577)

W Ministerstwie Sprawiedliwości prowadzone były księgi rachunkowe dla dysponenta części 15/01 – Ministerstwo Sprawiedliwości w zakresie obejmującym plan finansowy wydatków budżetowych i zmiany tego planu w trakcie roku budżetowego (konta pozabilansowe). Były to przede wszystkim środki przeznaczone na wynagrodzenia i pochodne (nowe etaty, regulacje wynagrodzeń poszczególnych grup zawodowych sądownictwa); dotyczące skutków finansowych projektów ustaw i innych aktów normatywnych; w zakresie programów realizowanych z budżetu Unii Europejskiej oraz na wydatki informatyczne o charakterze centralnym związane z informatyzacją sądownictwa powszechnego. Według przyjętej w Ministerstwie systematyki, w części 15/01 plan wydatków sądów ujmowany był przejściowo i dotyczył wydatków, których na etapie planowania budżetu nie udało się przypisać do żadnej z apelacji. Ocena celowości podziału środków w odniesieniu do poszczególnych apelacji odbywała się po zakończeniu prac nad projektem ustawy budżetowej i finalnym określeniu kwot ujętych w ustawie budżetowej na dany rok lub w trakcie roku budżetowego. Uzasadniając ujęcie w ustawie budżetowej na 2025 rok w części 15/01 na etapie planowania środków na wynagrodzenia i pochodne (waloryzacja wynagrodzeń) Dyrektor Generalny MS wskazał²², że nie mogły zostać zaplanowane w budżetach poszczególnych apelacji, przede wszystkim ze względu na terminy sporządzania przez sądy powszechne projektu budżetu.

Część 15/01 nie zawiera planu finansowego Ministerstwa Sprawiedliwości jako urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości, który ujmowany jest w części 37 - Sprawiedliwość, a obejmuje wyłącznie wydatki sądów powszechnych. Dyrektor Generalny podkreślił, że chociaż omawiane środki nie były pierwotnie planowane w ramach części odpowiadających poszczególnym apelacjom, to w dalszym ciągu stanowiły wydatki sądownictwa powszechnego, a nie Ministerstwa Sprawiedliwości. Natomiast działania podejmowane w Ministerstwie Sprawiedliwości, czyli urzędzie utworzonym do obsługi Ministra Sprawiedliwości (dysponenta m.in. części 15/00 - Sądy powszechne), polegają m.in. na ujednolicaniu systemów informatycznych użytkowanych przez sądy powszechne, czy też standaryzacji związanych z informatyzacją zakupów sądownictwa powszechnego, koordynowaniu i nadzorowaniu działań związanych z ww. obszarem. Ponadto centralne planowanie wydatków na zadania informatyczne (w części 15/01), a także zawieranie w uzasadnionych przypadkach umów centralnych na rzecz sądów powszechnych ma na celu zapobieganie sytuacji, w której w kilkuset jednostkach sądownictwa rozproszenie stosowanych rozwiązań nie pozwalało w praktyce na skuteczną i sprawną informatyzację oraz optymalizację kosztów związanych z wdrażaniem, utrzymaniem i modyfikacjami narzędzi informatycznych. W rezultacie powyższe działania prowadzą do wydatkowania środków zabezpieczonych w budżecie dla sądów powszechnych w sposób korzystniejszy dla finansów publicznych.

²² Upoważnienie nr MS/110/2025 Ministra Sprawiedliwości do dokonywania w imieniu Ministra Sprawiedliwości jako kierownika jednostki kontrolowanej – czynności związanych z prowadzonymi w Ministerstwie Sprawiedliwości kontrolami, w tym m.in. do składania wyjaśnień i składania zastrzeżeń.

W wyniku analizy zestawienia 75 umów wykonawczych zawartych przez Ministerstwo Sprawiedliwości (69 przez Departament Informatyzacji i Rejestrów Sądowych²³ oraz sześć przez Biuro Cyberbezpieczeństwa²⁴) dotyczących dostaw i usług teleinformatycznych na potrzeby sądów powszechnych, które realizowano w 2025 r. stwierdzono, że 63 umowy były finansowane wyłącznie z jednej części budżetu państwa, tj. części 15 – Sądy powszechne (cz.15/02-15/12), a 12 umów²⁵ finansowano z dwóch części budżetu państwa, tj. części 15 oraz części 37 Sprawiedliwość (w kwotach odpowiednio: część 15 – 51 028,6 tys. zł i część 37 – 6566,7 tys. zł)²⁶.

W Ministerstwie Sprawiedliwości nie zostały formalnie opracowane procedury określające zasady ustalania finansowania (wraz z przypisaniem odpowiedzialności za planowanie wydatków) w zakresie wskazywania źródeł finansowania zawieranych centralnie przez MS umów dotyczących dostaw lub usług z zakresu informatyzacji sądów powszechnych równocześnie z części 15 i części 37 budżetu państwa.

Dyrektor Generalny wskazał, że w przypadku zakupu dostaw i usług informatycznych ujęcie danego wydatku do sfinansowania w ramach danej części budżetowej dokonywane było po analizie właściwości zakupu, określeniu czy jest na potrzeby sądownictwa powszechnego, Ministerstwa Sprawiedliwości, czy dotyczy obu obszarów. Generalną zasadą jest dokonywanie zakupów środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych tylko z jednej („dominującej”) części budżetowej, chyba że w ramach takiego zakupu można w jednoznaczny sposób określić jaki element dotyczy danego obszaru i może zostać uznany za kompletny i zdalny do użytku w dniu przyjęcia do używania, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości²⁷. Natomiast w przypadku zakupu usług zasady finansowania określone były każdorazowo indywidualnie, np. jeśli wydatek nie dotyczy cz. 37 (lub dotyczy w sposób marginalny) wówczas w całości rozliczany był z cz. 15.

Zdaniem NIK proces podejmowania decyzji dotyczących sposobu i skali finansowania zadań ze względu na odbiorcę końcowego w dwóch różnych częściach budżetowych powinien zostać formalnie ustalony, ze wskazaniem osób odpowiedzialnych za planowanie i realizację budżetu.

(akta kontroli t. I str. 9, 170-208, 560-575, t. II str. 119-129, t. III str.3-9,15-17,55-61,65-133, 138-167,308-316, t. IV str. 202-232, 325-327)

²³ Dalej: DIRS.

²⁴ Dalej: BC.

²⁵ m.in. utrzymanie, modyfikacje i szkolenia dla Systemu teleinformatycznego KRS; budowa, utrzymanie i rozwój systemu Krajowy Rejestr Zadłużonych; usługa transmisji danych dla jednostek organizacyjnych; serwis i wsparcie techniczne dla posiadanej infrastruktury; usługa wsparcia i modyfikacji Systemu Rejestr Zastawów; usługi konsultacyjne dla administratorów systemów opartych o rozwiązania Producenta (EZD, NPP).

²⁶ Wymienione w zestawieniach umów centralnych DIRS i BC umowy znak: 2025/052/PZP z dn. 7 lipca 2025 r.; 2025/007/WKR z 14 lutego 2025 r.; 2025/028/WKR z 15 maja 2025 r.; 2024/041/PZP z 29 marca 2024 wraz z aneksem z 19 maja 2025 r.; W27/2023 z 8 grudnia 2023 r.; 5/2023 z 28 lutego 2023 r. wraz z aneksem z dnia 25 lipca 2025 r.; Nr 7 z 25 marca 2020 wraz z ośmioma aneksami (z dnia: 26 listopada 2020 r., 30 listopada 2021 r., 23 maja 2022 r., 13 października 2022 r., 17 listopada 2022 r., 20 grudnia 2022 r., 26 września 2023 r., 29 listopada 2024 r., 18 grudnia 2024 r.); 44/2022 z 30 grudnia 2022 r.; 2024/055/WKR z 15 lipca 2024 r.; 2024/056/WKR z 15 lipca 2024 r.; 2024/066/PZP z 31 lipca 2024 r.; WZP-43-71/2025 z 22 października 2025 r.

²⁷ Dz. U. z 2026 r. poz. 522.

Minister Sprawiedliwości jako dysponent części budżetowej odpowiadającej sądom powszechnym - w listopadzie i grudniu 2025 roku podjął 52 decyzje²⁸ o zablokowaniu planowanych wydatków budżetowych w części 15 – Sądy powszechne na łączną kwotę 423 659,4 tys. zł. Decyzje o blokowaniu planowanych wydatków budżetowych zostały podjęte w związku ze stwierdzeniem nadmiaru posiadanych środków²⁹ na podstawie dokonywanych przez dysponenta części analiz przewidywanego wykonania planu finansowego wydatków oraz wniosków składanych przez dyrektorów sądów apelacyjnych i komórki organizacyjne Ministerstwa Sprawiedliwości (Departament Informatyzacji i Rejestrów Sądowych oraz Biuro Cyberbezpieczeństwa). Decyzje dotyczyły głównie braku możliwości wykorzystania środków na uposażenia sędziów w stanie spoczynku w związku z mniejszą niż planowano liczbą sędziów przechodzących w stan spoczynku, jak również pozapłacowych wydatków bieżących (m.in. składek na ubezpieczenie społeczne, kosztów postępowania sądowego, usług remontowych, środków na pożyczki mieszkaniowe dla sędziów, środków na PPK) oraz wydatków informatycznych i majątkowych³⁰.

W drugiej połowie grudnia 2025 roku zablokowano środki w wysokości 259 161,4 tys. zł co stanowiło ponad 60% łącznej kwoty dokonanych blokad w części 15 - Sądy powszechne. Późne zgłoszenie do Ministra Finansów informacji o nadmiarze posiadanych środków utrudnia i może uniemożliwić wykorzystanie zablokowanych kwot wydatków na cele, o których mowa w art. 178 ufp, dlatego zadania w zakresie blokowania środków powinny być realizowane niezwłocznie.

Szczegółowym badaniem objęto pięć decyzji³¹ dotyczących zablokowania planowanych wydatków budżetowych na łączną kwotę 237 881,4 tys. zł, co stanowiło 56% ogólnej kwoty blokad w ramach części 15/00 Sądy powszechne, tj.:

- dwie decyzje w części 15/01 – Ministerstwo Sprawiedliwości - nadwyżka środków przeznaczonych na wydatki informatyczne, uposażenia sędziów w stanie spoczynku, pożyczki mieszkaniowe sędziów, składki na ubezpieczenie społeczne, koszty postępowania sądowego;
- w części 15/02 – Sąd Apelacyjny w Warszawie – nadwyżka środków w zakresie uposażeń sędziów w stanie spoczynku oraz składek na ubezpieczenia społeczne, pozostałe wydatki bieżące w związku z m.in. niezrealizowaniem w pełnym zakresie prac dotyczących remontów przeprowadzanych w ramach postępowań o zamówienie publiczne;
- w części 15/06 – Sąd Apelacyjny w Krakowie - nadwyżka środków na wydatki majątkowe w związku z postępowaniami przetargowymi na zakupy własne, w tym informatyczne oraz w zakresie budowy budynku dla Sądu Rejonowego w Wieliczce i Prokuratury Rejonowej w Wieliczce;

²⁸ Daty decyzji: 18 listopada 2025 r. (1 decyzja), 9 grudnia 2025 r. (1 decyzja), 10 grudnia 2025 r. (2 decyzje), 12 grudnia 2025 r. (1 decyzja), 15 grudnia 2025 r. (2 decyzje), 16 grudnia 2025 r. (17 decyzji), 17 grudnia 2025 r. (14 decyzji), 19 grudnia 2025 r. (2 decyzje), 22 grudnia 2025 r. (2 decyzje), 23 grudnia 2025 r. (3 decyzje), 30 grudnia 2025 r. (7 decyzji).

²⁹ Na podstawie art. 177 ust. 3 pkt 2 w związku z zaistnieniem przesłanki określonej w art. 177 ust. 1 pkt 3 ufp.

³⁰ Blokady środków w planie wydatków majątkowych na 2025 r. dotyczyły zarówno budownictwa inwestycyjnego w § 6050, jak i zakupów inwestycyjnych w § 6060.

³¹ Decyzja nr 15/01.4143.12.1.2025.BD w części 15/01 w kwocie 149 803 tys. zł; decyzja nr 15/01.4143.12.4.2025.BD w części 15/01 w kwocie 36 715,9 tys. zł; decyzja nr 15/02.4143.12.4.2025.BD w części 15/02 w kwocie 28 085,3 tys. zł; decyzja nr 15/06.4143.12.4.2025.BD w części 15/06 w kwocie 19 323,2 tys. zł; decyzja nr 15/10.4143.12.4.2025.BD w części 15/10 w kwocie 3954 tys. zł.

- w części 15/10 – Sąd Apelacyjny w Białymstoku - nadwyżka środków na uposażenia sędziów w stanie spoczynku, niższych wydatków dotyczących umów centralnych, zmniejszenia kosztów postępowania sądowego, w tym doręczeń przesyłek pocztowych, rozliczenia zadań remontowych w Sądzie Okręgowym w Białymstoku i Sądzie Rejonowym w Sokółce, przebudowy budynku Sądu Okręgowego w Łomży, a także nadwyżka środków na odszkodowania Skarbu Państwa.

(akta kontroli t. II str. 119-137, 248-254, 269-368, t. III str. 252-288, 415-421, t. IV str. 330-337)

W wyniku powyższego badania stwierdzono, że na podstawie decyzji z dnia 17 grudnia 2025 r. znak 15/06.4143.12.3.2025.BD zablokowano w części 15/06 środki w kwocie 19 323,2 tys. zł (§ 6050 w wysokości 17 260,5 tys. zł oraz w § 6060 w wysokości 2062,7 tys. zł). Zgodnie z podanym uzasadnieniem blokada miała na celu dostosowanie planu wydatków do aktualnych potrzeb i dotyczyła nadwyżki środków na wydatki majątkowe w części 15/06 – Sąd Apelacyjny w Krakowie, w związku z rozstrzygnięciami postępowań przetargowych na zakupy własne oraz nadwyżki środków w zakresie budowy budynku dla Sądu Rejonowego w Wieliczce i Prokuratury Rejonowej w Wieliczce. Tymczasem dyrektor Sądu Apelacyjnego w Krakowie już pismem z dnia 17 października 2025 r. znak Fin.3131.25.2025 przekazał Dyrektorowi Departamentu Budżetu i Inwestycji informację o powstaniu w tym zakresie oszczędności w kwocie nie mniejszej niż 13 710 tys. zł.

Dyrektor Generalny wyjaśnił, że w związku z trudną sytuacją lokalową SA we Wrocławiu najkorzystniejszą opcją było sfinansowanie zakupu nieruchomości dla tego sądu z wolnych środków pozostających w planach wydatków majątkowych sądów na rok 2025, w tym m.in. w budżecie apelacji krakowskiej, które pozostałyby niezablokowane w dyspozycji SA w Krakowie do momentu zakończenia negocjacji i rozstrzygnięcia formalności zakupowych przez SA we Wrocławiu. Termin sfinalizowania zakupu oscylował w granicach II – III dekady grudnia 2025 r. Niemniej w związku z pojawieniem się więcej niż jednego podmiotu zainteresowanego nabyciem nieruchomości sprzedający zdecydował się na jej sprzedaż w trybie aukcji, której termin określono na 12 grudnia 2025 r. Cenę wywoławczą nieruchomości określono wówczas w wysokości wyższej od kwoty będącej przedmiotem wcześniejszych uzgodnień i negocjacji pomiędzy SA we Wrocławiu a sprzedającymi. Wobec powyższego SA we Wrocławiu zdecydował się odstąpić od udziału w postępowaniu, a w konsekwencji podjęta została decyzja o zablokowaniu środków w budżecie wydatków majątkowych apelacji krakowskiej uprzednio planowanych do zabezpieczenia płatności z tytułu tej transakcji.

(akta kontroli t. II str. 326-332, t. III str. 308-316, t. IV str. 202-208, 338-368)

Struktura zrealizowanych wydatków według grup ekonomicznych w części 15 - Sądy powszechne nie uległa zmianie w stosunku do roku 2024. Dominujący udział miały wydatki bieżące jednostek budżetowych – 87,2%, świadczenia na rzecz osób fizycznych stanowiły 7,5% ogółu wydatków, a wydatki majątkowe - 5,3%. Zrealizowane wydatki w poszczególnych grupach ekonomicznych wyniosły odpowiednio:

- wydatki bieżące jednostek budżetowych – 14 799 720,1 tys. zł, tj. 98% planu po zmianach i w porównaniu do 2024 r. były wyższe o 2 054 040,1 tys. zł, tj. 16%. Główną pozycję wydatków w tej grupie stanowiły wynagrodzenia (62,4% wydatków bieżących ogółem),

- świadczenia na rzecz osób fizycznych – 1 269 693,5 tys. zł, tj. 91% planu po zmianach, w porównaniu do 2024 r. były wyższe o 189 433,1 tys. zł, tj. o 18%,
- wydatki majątkowe – 898 810,7 tys. zł, tj. 86% planu po zmianach, w porównaniu do 2024 r. były wyższe o 82 049,1 tys. zł, tj. o 10%.

Na wyższe wykonanie wydatków bieżących jednostek budżetowych oraz świadczeń na rzecz osób fizycznych w 2025 r. w stosunku do 2024 r. wpływ miała m.in.: waloryzacja o 14,7% uposażeń sędziów w stanie spoczynku i uposażeń rodzinnych; wypłata wyrównania uposażeń dla sędziów w stanie spoczynku; wzrost wydatków wynikających ze zmiany ustawy o kuratorach sądowych³²; podwyższenie wynagrodzeń zasadniczych w grupie urzędników, innych pracowników, asystentów, kuratorów i specjalistów OZSS³³; wzrost wydatków na pochodne od wynagrodzeń oraz wzrost kosztów usług.

W zakresie wydatków majątkowych obejmujących budownictwo inwestycyjne³⁴ oraz zakupy inwestycyjne³⁵ w roku 2025 w stosunku do roku 2024 nastąpił wzrost wydatków o 34% w budownictwie inwestycyjnym i spadek wydatków o 12% w zakupach inwestycyjnych.

Podstawowym celem działalności inwestycyjnej prowadzonej w części 15 obejmującej swoim zakresem budownictwo inwestycyjne było zapewnienie odpowiednich warunków lokalowych do prowadzenia ustawowej działalności sądów powszechnych. W 2025 r. w wyniku prowadzenia działalności inwestycyjnej w ramach planu wydatków majątkowych w części 15 – budżetu państwa w § 6050 zakończono m.in. budowę budynku dla Sądu Rejonowego w Bełchatowie, Wydziału Ksiąg Wieczystych dla obszaru Sądu Rejonowego w Brzezinach, Pabianicach i Zgierzu, Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu, Sądu Rejonowego w Sosnowcu oraz Sądu Apelacyjnego w Poznaniu.

Jak poinformował Dyrektor DBI w przypadku budownictwa inwestycyjnego planowanie wydatków majątkowych w resorcie sprawiedliwości w części 15 poprzedzone jest konsultacjami pomiędzy dysponentami budżetu sądów na obszarze każdej apelacji a Ministerstwem Sprawiedliwości. Założenia do planu wydatków uwzględniają charakterystykę i etapy wieloletniego procesu inwestycyjnego oraz specyfikę i uwarunkowania rynku budowlanego, niemniej w toku realizacji poszczególnych zadań inwestycyjnych ich wykonanie w pełni zgodne z pierwotnie planowanymi założeniami jest często niemożliwe do zrealizowania³⁶.

Częściowe niewykonanie planu względem ustawy budżetowej na 2025r. dotyczyło m.in.:

³² Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz. U. z 2026 r. poz. 200) zmieniona ustawą z dnia 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o kuratorach sądowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 27) na skutek czego z dniem 5 kwietnia 2023 r. zmieniła się o 100% wysokość ryczałtu za sprawowanie dozoru lub nadzoru oraz ryczałtu za przeprowadzenie wywiadu w postępowaniu wykonawczym przez kuratorów społecznych ze stawek od 2% do 4% na stawki od 4% do 8% kwoty bazowej.

³³ Opiniodawczy Zespół Specjalistów Sądowych.

³⁴ § 6050 i § 6580.

³⁵ § 6060 i § 6069.

³⁶ W szczególności: przedłużające się postępowania przetargowe na wybór wykonawców robót budowlanych dla nowych inwestycji; czasowe braki w dostępności odpowiednich materiałów z powodu zachwiania łańcucha dostaw; niesolidni podwykonawcy.

- budowy budynku Sądu Rejonowego w Wieliczce i Prokuratury Rejonowej w Wieliczce - plan 56 908 tys. zł, wykonanie 41 043 tys. zł;
- budowy budynku dla Sądu Rejonowego dla Łodzi – Bałut i Polesia w Łodzi oraz Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi - plan 90 000 tys. zł, wykonanie 78 476 tys. zł;
- budowy budynku dla Sądu Rejonowego w Suwałkach - plan 30 000 tys. zł, wykonanie 1188 tys. zł.

W przypadku zakupów inwestycyjnych wykonano 89% planu po zmianach na 2025 r. Dyrektor DBI wyjaśnił, że w wyniku niekorzystnych warunków cenowych oraz rozbieżności pomiędzy ofertą a zapotrzebowaniem poszczególnych inwestorów w części przypadków nie finalizowano uprzednio zaplanowanych zakupów środków trwałych lub odstępowano od zawartych umów w wyniku braku możliwości ich realizacji w określonym czasie. Sytuacja taka dotyczy zarówno zakupów informatycznych, w tym sprzętu informatycznego i oprogramowania dla sądownictwa oraz pozostałych środków trwałych z grup sprzętu zabezpieczająco – ochronnego, sprzętu technicznego, biurowego i gospodarczo – eksploatacyjnego.

(akta kontroli t. II str. 2-29, 180-181, 265-268, 472-507, t. III str.205-213, 252, 308-316, 344-374)

W 2025 r. przeciętne zatrudnienie w części 15/00 – sądy powszechne wzrosło o 1367 etatów, tj. o 2,6% w stosunku do 2024 r.³⁷, przy czym najwyższą dynamikę wzrostu stanu zatrudnienia odnotowano w grupie asystentów sędziów (117,3%) i asesorów sądowych (111,8%). Najwyższy wzrost przeciętnego zatrudnienia nastąpił w grupie asystentów sędziów (o 658 etatów, tj. 17,3%), urzędników sądowych (o 626 etatów, tj. 2,1%) i grupie referendarzy sądowych (o 143 etaty, tj. 5,5%). Nieznaczny spadek przeciętnego zatrudnienia w stosunku do roku 2024 r. odnotowano w grupie sędziów (o 46 etaty) i innych pracowników sądowych (o 87 etatów).

Jak wyjaśniła Zastępca Dyrektora Departamentu Kadr i Organizacji Sądów Powszechnych i Wojskowych, wzrost przeciętnego zatrudnienia zarówno w grupie asystentów sędziów, jak i innych grupach zawodowych, wynikał bezpośrednio z przyznania dodatkowych etatów z budżetu państwa i był implikowany potrzebą zwiększenia sprawności toczących się postępowań oraz koniecznością wsparcia sędziów, w szczególności umożliwienia im podejmowania czynności stricte orzeczniczych.

W 2025 r. wydatki na wynagrodzenia w części 15/00 wyniosły 9 345 904 tys. zł i w porównaniu do 2024 r. wzrosły o 1 389 081 tys. zł, tj. 17,5%³⁸. Kwota wydatków na wynagrodzenia określona w planie finansowym po zmianach nie została przekroczona. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło 14 234 zł i było wyższe o 1805 zł, tj. o 14,5% w stosunku do 2024 r. Największy wzrost przeciętnego wynagrodzenia w stosunku do roku 2024 odnotowano w grupie asystentów sędziów (o 27,4%), specjalistów OZSS (o 17,2%) i urzędników sądowych (o 15,9%). Najniższy wzrost przeciętnego wynagrodzenia odnotowano w grupie sędziów (o 12,7%) oraz referendarzy sądowych (o 13,3%).

Na wzrost wydatków na wynagrodzenia w 2025 roku w stosunku do roku 2024 miały wpływ przede wszystkim:

³⁷ wg danych sprawozdań Rb-70 za IV kwartał 2024 r. i 2025 r.

³⁸ Tamże.

- waloryzacja wynagrodzeń z uwzględnieniem wskaźnika wzrostu w wysokości 14,7% - sędziów, referendarzy sądowych, asesorów sądowych oraz uposażeń sędziów w stanie spoczynku i uposażeń rodzinnych;
- utworzenie 1659 nowych etatów³⁹;
- zwiększenie wynagrodzeń pracowników sądów (urzędników sądowych, asystentów sędziów, kuratorów zawodowych i aplikantów kuratorskich, specjalistów i kierowników opiniodawczych zespołów sądowych specjalistów oraz innych pracowników) w związku z ustaleniem w ustawie budżetowej średniorocznego wskaźnika wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej na poziomie 105%; ponadto w budżecie części 15 zostały zabezpieczone środki na dodatkowe podwyższenie wynagrodzeń tych pracowników o 4,1%.

(akta kontroli t. I str. 494, t. II str. 42-54, 164-179, t. III str.170-177, 194-197, 200)

Zobowiązania budżetu państwa w części budżetowej odpowiadającej sądom powszechnym na koniec 2025 r. wyniosły 918 124,7 tys. zł i były wyższe w porównaniu z 2024 r. o 12,4% (101 177,4 tys. zł). Największe kwotowo wielkości zobowiązań stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego (631 204,8 tys. zł), z tytułu kosztów postępowania sądowego i prokuratorskiego (74 775 tys. zł) oraz z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne (69 278,7 tys. zł).

Zobowiązania wymagalne na koniec 2025 r. wyniosły 151 tys. zł i znacząco się zmniejszyły (o 1630,5 tys. zł, tj. 91,5%) w stosunku do roku 2024 (stan na koniec 2024 r. wynosił 1781,6 tys. zł). Zobowiązania wymagalne dotyczyły apelacji:

- poznańskiej i były związane z kosztami postępowań sądowych, w stosunku do których uprawomocnienie postanowień sądu dotyczących wypłaty należności nastąpiło w ostatnich dniach grudnia 2025 r. - 55,9 tys. zł,
- warszawskiej i dotyczyły wypłat odszkodowań oraz zadośćuczynień, w stosunku do których wnioskodawcy nie przekazali informacji o sposobie odbioru należności - 95,2 tys. zł.

(akta kontroli t. II str. 180-181, 472-507, 559-585, t. III str. 289-305)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2. Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu faktycznego

W ustawie budżetowej na 2025 r. w części 15/01 Ministerstwo Sprawiedliwości nie były planowane wydatki z budżetu środków europejskich, natomiast w części odpowiadającej sądom powszechnym zaplanowano wydatki budżetu środków europejskich w kwocie 18 759 tys. zł⁴⁰.

³⁹ W ustawie budżetowej na rok 2025 zostały zabezpieczone wydatki na wynagrodzenia dla niezbędnych dla realizacji zadań nałożonych na sądownictwo powszechne dodatkowych 1659 etatów dla części 15, z tego: 1159 etatów asystenckich, 400 etatów urzędniczych oraz 100 etatów referendarskich, w łącznej kwocie 155 642 tys. zł i pochodne od wynagrodzeń w wysokości 32 904 tys. zł.

⁴⁰ Kwota łączna obejmująca części budżetowe: 15/01-15/12.

Decyzjami Ministra Finansów w trakcie roku budżetowego planowane wydatki budżetu środków europejskich zostały zmniejszone o 1574,2 tys. zł do wysokości 17 184,8 tys. zł.

Zmiany planu finansowego wydatków budżetu środków europejskich w trakcie roku budżetowego wynikały z m.in.:

- zwiększenia wydatków o 860,6 tys. zł z pozycji 99 rezerw celowych na finansowanie wynagrodzeń w ramach budżetu środków europejskich, tj. sfinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników zaangażowanych w realizację projektu pn. „Elektroniczne Postępowanie Upominawcze (EPU3.0), w ramach Programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027”,
- przeniesienia wydatków w łącznej kwocie 2434,8 tys. zł (per saldo) do części 37 – Sprawiedliwość dokonanego przez Ministra Finansów decyzjami wydanymi na podstawie art. 194 ust. 1 i 2 ufp, które zmniejszyły plan finansowy wydatków budżetu środków europejskich w części 15/00, w szczególności przeznaczone na projekt pn. „Elektroniczne Postępowanie Upominawcze”.

W 2025 roku plan finansowy wydatków budżetu środków europejskich części 15 – Sądy powszechne został zmieniony siedmioma decyzjami Ministra Finansów. Natomiast Minister Sprawiedliwości wydał trzy decyzje w sprawie przeniesienia wydatków budżetowych między częściami budżetu państwa tego samego dysponenta. Zmiany w planie finansowym wydatków części 15 dokonywane były na podstawie art. 171 ust. 1 ufp, w zw. z art. 178 § 5 Psup i wynikały z wniosków dyrektorów sądów apelacyjnych oraz wniosków komórek organizacyjnych Ministerstwa Sprawiedliwości, a dotyczyły dostosowania planu wydatków do aktualnych potrzeb jednostek.

(akta kontroli II str. 59-72, t. III str. 403-414, 546-549)

Dysponent części 15 – Sądy powszechne w trakcie realizacji budżetu środków europejskich w roku 2025 z przyznanej rezerwy celowej w łącznej wysokości 860,6 tys. zł wykorzystał kwotę 776,5 tys. zł (tj. 90,2%). Niewykorzystana kwota rezerw wyniosła 84,2 tys. zł. Przyznane środki z rezerw celowych pochodziły z rezerwy w pozycji 99 wykazu rezerw tj. Finansowanie wynagrodzeń w ramach budżetu środków europejskich.

Szczegółowym badaniem objęto zwiększenie budżetu środków europejskich w części 15⁴¹ dokonane dwoma⁴² decyzjami Ministra Finansów zwiększającymi budżet środków europejskich w części 15 z pozycji 99 rezerw celowych w łącznej wysokości 740,6 tys. zł, na sfinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników zaangażowanych w realizację projektu „Cyfrowy Sąd”, w ramach Programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027. Niewykorzystana kwota badanych rezerw wynosiła 80,4 tys. zł i wynikała, m.in. z mniejszej liczby osób zaangażowanych do tego projektu niż pierwotnie planowano na etapie wnioskowania

⁴¹ Badaniem objęto 88% łącznej kwoty zwiększającej plan środkami z rezerwy celowej poz. 99. Wyboru decyzji dokonano w sposób celowy, na podstawie wysokości przyznaczonych lub niewykorzystanych środków.

⁴² Decyzje MF: z dnia 20 października 2025 r. znak IP11.972.123.2025.DIS, z dnia 22 października 2025 r. znak IP11.972.122.2025.DIS.

o uruchomienie rezerwy celowej. W wyniku badania nie stwierdzono nieprawidłowości w związku z dokonaniem zwiększeniem planu z rezerwy celowej.

(akta kontroli t. II str. 144-145, t. III str. 205-213, 252, t. IV str. 59-86)

Zrealizowane w części budżetowej odpowiadającej sądom powszechnym wydatki budżetu środków europejskich w 2025 r. wyniosły 14 924,7 tys. zł, tj. 87% planu po zmianach. Wydatki budżetowe środków europejskich w 2025 r. były ponad trzykrotnie wyższe od wykonanych w 2024 r. Dominujący udział w strukturze zrealizowanych wydatków według grup ekonomicznych miały wydatki bieżące jednostek budżetowych (96,3%). Wyższe wykonanie budżetu środków europejskich spowodowane było m.in. podpisaniem w dniu 10 września 2025 r. kolejnego porozumienia na projekt „Cyfrowy Sąd”. Wydatki były przeznaczone przede wszystkim na modyfikacje systemu (zaktualizowane środowisko deweloperskie i testowe).

Plan po zmianach wydatków środków europejskich na koniec roku budżetowego wynosił 17 184 811 zł, z czego zablokowano środki w łącznej wysokości 2 180 990,99 zł.

Na koniec 2025 r. w części 15 Sądy powszechne niewykorzystany plan wydatków budżetu środków europejskich wynosił 79 083,12 zł (0,5%).

(akta kontroli t. II str. 508-540, 558)

W związku ze stwierdzeniem nadmiaru posiadanych środków w planie finansowym wydatków budżetu środków europejskich, na podstawie art. 177 ust. 3 pkt 2 w zw. z art. 177 ust. 1 pkt 3 ufp Minister Sprawiedliwości wydał 13 decyzji⁴³ i zablokował planowane wydatki budżetu środków europejskich na łączną kwotę 2181 tys. zł. Decyzje o blokowaniu planowanych wydatków budżetowych zostały podjęte w związku ze stwierdzeniem nadmiaru posiadanych środków na podstawie dokonywanych przez dysponenta części analiz przewidywanego wykonania planu finansowego wydatków oraz wniosków składanych przez dyrektorów sądów apelacyjnych i komórki organizacyjne Ministerstwa Sprawiedliwości. Niewykorzystanie środków w planie finansowym na 2025 r. wynikało z ponownej analizy poniesionych wydatków oraz kwalifikowalności w ramach realizacji projektu „Cyfrowy Sąd” - beneficjent podjął decyzję o refundacji wydatków w kwocie niższej, niż przewidywał plan, co spowodowało konieczność zablokowania niewydatkowanych środków.

(akta kontroli II str. 57-72, 130-137, 334-343, t. IV str. 330-337)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.3. Nadzór i kontrola nad realizacją budżetu

Opis stanu faktycznego

Realizując określony w art. 175 ust. 1 i 2 ufp obowiązek nadzoru i kontroli nad realizacją budżetu części 15 przez podległe jednostki, dysponent części budżetowej odpowiadającej sądom powszechnym dokonywał kwartalnych analiz i ocen przebiegu realizacji dochodów i wydatków

⁴³ Daty decyzji: 9 grudnia 2025 r. (jedna decyzja); 12 grudnia 2025 r. (jedna decyzja); 15 grudnia 2025 r. (sześć decyzji); 16 grudnia 2025 r. (pięć decyzji).

budżetowych, a także na bieżąco monitorował i analizował stan należności sądowych i zaległości budżetowych, zobowiązań (w tym wymagalnych) oraz zatrudnienia. Ich wyniki były wykorzystywane m.in. przy podejmowaniu decyzji o zmianach w planie finansowym.

Departament Budżetu i Inwestycji sprawował nadzór nad realizacją zadań inwestycyjnych na podstawie przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz przepisów wewnętrznych. Dysponent części reagował na informacje sprawozdawcze wskazujące na sposób realizacji dochodów, w tym stan egzekucji należności, opóźnienia w realizacji zadań inwestycyjnych lub przypadki występowania zobowiązań wymagalnych w sądach, w tym poprzez kierowanie pism nadzorczych do dysponentów na obszarach apelacji w sprawie podejmowania działań eliminujących powstawanie ryzyka w realizacji budżetu. Minister Sprawiedliwości zobowiązywał dyrektorów i prezesów sądów apelacyjnych do sprawowania kontroli i dokonywania wyboru takich sposobów finansowania zadań przez podległe sądy, które prowadzą do najbardziej efektywnego gospodarowania środkami publicznym, jak również racjonalizacji kosztów.

Mając na uwadze efektywne zarządzania dodatkowymi środkami na wynagrodzenia, w 2025 r. przeprowadzono analizy w zakresie struktury i wysokości wynagrodzeń w sądownictwie oraz wysokości wydatków na wynagrodzenia w poszczególnych grupach zawodowych. W oparciu o te analizy zostały podjęte działania mające na celu racjonalizację płac, w tym m.in. ograniczenie występujących różnic w wynagrodzeniach na podobnych stanowiskach w sądownictwie powszechnym.

Kwartalnie były sporządzane analizy ryzyka⁴⁴ w zakresie odpowiedzialności za realizację zadań budżetowych i sprawozdawczości budżetowej, dyscypliny realizacji dochodów i wydatków budżetowych oraz zakupów inwestycyjnych, w tym informatycznych. Wskazywano działania podjęte i działania proponowane dla eliminacji bądź zmniejszenia poziomu wystąpienia zdefiniowanych ryzyk.

(akta kontroli t. I str.263-432, II str. 119-129, 248-254, 379-435, 559-601 t. III str. 18-54, t. IV str. 330-337)

W ramach sprawowanego nadzoru w 2025 r. Wydział Kontroli Biura Ministra przeprowadził kontrole w ośmiu jednostkach sądownictwa powszechnego. Zakresem kontroli objęto postępowania z depozytami sądowymi, co do których upłynął 3-letni termin od wezwania uprawnionego do odbioru depozytu i otworzył się termin do stwierdzenia likwidacji depozytu z urzędu; ocenę skuteczności i terminowości ustalenia i dochodzenia należności w jednostkach sądownictwa powszechnego; wydatkowanie środków związanych z postępowaniem sądowym. W pięciu przypadkach⁴⁵ realizację kontrolowanych zadań oceniono pozytywnie z zastrzeżeniami i sformułowano odpowiednie wnioski oraz zalecenia pokontrolne.

(akta kontroli t. II str. 146-151, t. IV str. 89-123)

W celu dostarczenia Ministrowi Sprawiedliwości kompleksowej informacji na temat funkcjonowania w sądach powszechnych mechanizmów kontroli zarządczej umożliwiających prawidłową organizację i zarządzanie sumami depozytowymi zrealizowano w 2025 r. zadanie audytowe pn. Zarządzanie sumami depozytowymi przechowywanymi na sądowym rachunku sum

⁴⁴ Analizy sporządzał Departament Budżetu i Inwestycji.

⁴⁵ Na dzień 31 grudnia 2025 r. trzy kontrole pozostawały w toku.

depozytowych⁴⁶. Audyt został przeprowadzony w jednostkach sądownictwa powszechnego w ramach priorytetu Komitetu Audytu dla działu administracji rządowej – sprawiedliwość na rok 2025. W celu wzmocnienia i usprawnienia procesu zarządzania sumami depozytowymi zespół audytowy wydał rekomendacje na poziomie sądów powszechnych⁴⁷ i Ministerstwa Sprawiedliwości⁴⁸.

(akta kontroli t. II str. 152-163, t. IV str. 126-173)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.4 Realizacja uwag po kontroli P/25/001

Po kontroli P/25/001 Wykonanie zadań przez Ministra Sprawiedliwości w zakresie budżetu sądów powszechnych w 2024 r. Najwyższa Izba Kontroli podkreśliła, że uwagi sformułowane pod adresem Ministra Sprawiedliwości w wyniku kontroli P/22/001 pn. Wykonanie zadań Ministra Sprawiedliwości w zakresie budżetu sądów powszechnych za rok 2021 r. nie zostały zrealizowane i w części pozostają aktualne.

NIK ponownie wskazuje na sformułowane pod adresem Ministra Sprawiedliwości m.in. w wyniku kontroli wykonania budżetu państwa w latach 2021 - 2024 r. uwagi i wnioski, w szczególności w zakresie niewdrożenia rozwiązań organizacyjno-prawnych umożliwiających dokonywanie wydatków w części 15/01 poprzez ustanowienie dysponenta III stopnia w tej części, jak również planowania nadal przez dysponenta części 15 wydatków, w tym na realizację wydatków majątkowych na zadania informatyczne, w części 15/01 – Ministerstwo Sprawiedliwości, pomimo braku rozwiązań organizacyjno-prawnych umożliwiających dokonywanie wydatków w tej części budżetu państwa (co omówiono w pkt. 1.1 wystąpienia).

Ponadto w dalszym ciągu brak jest czytelnych i jednoznacznych kryteriów będących podstawą rozstrzygnięć dotyczących finansowania zawieranych centralnie przez MS umów dotyczących dostaw lub usług w zakresie informatyzacji na potrzeby sądów powszechnych – równocześnie z części 15 i części 37 budżetu państwa.

W 2025 r. dysponenci w części 15 realizowali 75 centralnie zawartych umów dotyczących informatyzacji na potrzeby sądów powszechnych, w których wydatki ponoszone były przez sądy apelacyjne. Plan finansowy na rok 2025 w cz. 15/01 na zadania informatyczne wyniósł łącznie

⁴⁶ Zbiorcze podsumowanie wyników zostało opracowane przez Komórkę Audytu Wewnętrznego w Ministerstwie Sprawiedliwości w ramach zaplanowanych czynności doradczych. Zadanie zostało zakończone w dniu 3 marca 2026 r.

⁴⁷ m.in. wzmocnienie nadzoru nad przestrzeganiem obowiązujących przepisów w zakresie zwrotu sum depozytowych, likwidacji z urzędu niepodjętych sum depozytowych po upływie terminu ich odbioru, przestrzegania ustawowych terminów w zakresie wzywania uprawnionych do odbioru depozytów; dokonanie aktualizacji rejestru ryzyk dla obszaru depozytów w tym gospodarowania sumami depozytowymi; wprowadzenie wewnętrznych regulacji dotyczących weryfikacji zgodności danych znajdujących się na potwierdzeniu wypłaty z danymi w aktach sprawy.

⁴⁸ m.in. wydanie wytycznych określających niezbędny zakres i stopień szczegółowości dla uregulowań wewnętrznych sądów w zakresie obsługi sum depozytowych; rozszerzenie funkcjonalności systemów repertoryjno-biurowych oraz integracji z ZSRK w zakresie ewidencji i rozliczania sum depozytowych; rozważenie możliwości wypracowania z Ministerstwem Finansów wprowadzenia rozwiązań prawnych przewidujących zwolnienie z obowiązku sporządzania informacji PIT-11 w przypadku niskiej wartości odsetek oraz rozwiązań umożliwiających wystawianie informacji PIT-11 dla cudzoziemców.

303 434 tys. zł⁴⁹. Bezpośrednio w budżetach sądów apelacyjnych w cz. 15/02 – 15/12 od początku roku zaplanowano i realizowano 20 umów zawieranych centralnie na zadania z zakresu informatyzacji sądów powszechnych o łącznej wartości 57 083 770 zł. Pozostałe środki na realizację umów zawieranych centralnie w obszarze informatyzacji sądów powszechnych nie były zaplanowane wcześniej w budżetach sądów apelacyjnych, lecz przekazywane z cz. 15/01 w wyniku zmian w planach finansowych tych jednostek.

Dyrektor Generalny wyjaśnił, że podczas przygotowania planu wydatków na kolejne lata budżetowe DIRS opracowuje w pierwszej kolejności zestawienie wydatków wynikających m.in. z umów zawartych centralnie na zadania z zakresu informatyzacji sądów powszechnych. Są to umowy zawarte z reguły do końca kwietnia/początku maja danego roku kalendarzowego. Kolejne umowy ujmowane są w cz. 15/01.

Wskutek braku możliwości dokonywania wydatków (w tym na zadania informatyczne) bezpośrednio w części 15/01 Ministerstwo Sprawiedliwości – przyjęte zostały zasady określone w zarządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 4 października 2021 r. w sprawie wykonywania czynności związanych z ewidencjonowaniem składników majątku trwałego o charakterze informatycznym nabywanych centralnie na potrzeby sądownictwa powszechnego⁵⁰. Na mocy tego zarządzenia, Sąd Apelacyjny w Krakowie został ustanowiony sądem wykonującym czynności związane z rozliczaniem zrealizowanych centralnie zakupów informatycznych na rzecz sądów powszechnych oraz prowadzeniem ewidencji ilościowo – wartościowej i ewidencji księgowej zakupionych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. Nabywane aktywa są przekazywane przez SA w Krakowie do nieodpłatnego używania przez jednostki organizacyjne w części 15 na podstawie opracowanego centralnie porozumienia. Ustalono również zasady i technikę księgowania dla tych aktywów w poszczególnych jednostkach organizacyjnych. Zdaniem Dyrektora Generalnego zarządzenie ma na celu umożliwienie dokonywania prawidłowych rozliczeń zakupionego sprzętu i urządzeń informatycznych oraz licencji na potrzeby sądów powszechnych, które instalowane są w serwerowniach i na serwerach Ministerstwa Sprawiedliwości. Płatnikami umów mogą być sądy apelacyjne lub tylko Sąd Apelacyjny w Krakowie, rozliczający jednocześnie poniesione nakłady, również w przypadkach, w których stroną zamawiającą jest Ministerstwo Sprawiedliwości, z uwagi na konieczność koordynacji i standaryzacji rozwiązań na rzecz sądownictwa poprzez komórki nadzorujące procesy informatyzacji i cyberbezpieczeństwa w resorcie sprawiedliwości i sądownictwie powszechnym. Nowo zawierane przez Ministra Sprawiedliwości umowy na zadania informatyczne planowane centralnie, a finansowane z części 15/00 - Sądy powszechne, zawierają w komparycji lub preambule informację o zakupie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych na potrzeby sądownictwa powszechnego ewidencjonowanych w Sądzie Apelacyjnym w Krakowie. NIK nie kwestionuje, że przyjęte rozwiązanie ma na celu umożliwienie dokonywania prawidłowych rozliczeń zakupów informatycznych na potrzeby sądów powszechnych, niemniej nie realizuje ono w całości formułowanych uwag i wniosków.

(akta kontroli t. II str. 119-129, t. III str. 55-64, 138-161, t. IV str. 330-337)

⁴⁹ Departament Informatyzacji i Rejestrów Sądowych: 210 035 tys. zł oraz Biuro Cyberbezpieczeństwa: 93 399 tys. zł.

⁵⁰ Dz. Urz. Min. Sprawiedl. poz. 236.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, że Minister Sprawiedliwości, dysponent części 15 – Sądy powszechne w sposób prawidłowy realizował zadania w zakresie wykonania planu finansowego w części odpowiadającej sądom powszechnym oraz sprawowania nadzoru i kontroli w tym obszarze. W wyniku badania wybranych decyzji dotyczących zablokowania planowanych wydatków budżetowych oraz zwiększeń planu z rezerw celowych nie stwierdzono nieprawidłowości.

Niemniej NIK zwraca uwagę, że w 2025 r. dysponent nadal stosował kwestionowane przez NIK w latach poprzednich podejście, polegające na planowaniu wydatków, w tym na realizację wydatków majątkowych, w części 15/01 – Ministerstwo Sprawiedliwości, pomimo braku rozwiązań organizacyjno-prawnych umożliwiających dokonywanie wydatków w tej części budżetu państwa. Przyjęty w MS system planowania i realizacji wydatków w części 15, w sytuacji braku możliwości dokonywania wydatków w części 15/01, w praktyce tworzy w części 15/01 rezerwę na wydatki jednostek sądownictwa powszechnego faktycznie realizowane na obszarach apelacji.

Z uwagi na brak realizacji wydatków w części 15/01 - NIK nie dokonuje oceny w tym zakresie.

Dodatkowo Najwyższa Izba Kontroli ponownie zauważa, że nieopracowanie jednoznacznych i czytelnych kryteriów określających zasady wskazywania źródeł finansowania zawieranych centralnie przez MS umów dotyczących dostaw lub usług z zakresu informatyzacji sądów powszechnych równocześnie z części 15 i części 37 budżetu państwa, w szczególności nieokreślenie zasad ustalania finansowania oraz nieprzypisanie odpowiedzialności za planowanie wydatków w tym zakresie - może stwarzać ryzyko nieprzejrzystości wydatkowania środków publicznych.

2. Sprawozdawczość

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzenia rocznego sprawozdania jednostkowego w części 15/01 – Ministerstwo Sprawiedliwości z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28) oraz łącznego sprawozdania dysponenta części 15/00 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach (Rb-70).

Dysponent części 15/01 - sporządzał sprawozdania tylko w zakresie planu finansowego. Dane zawarte w sprawozdaniu Rb-28 były zgodne z ewidencją księgową. Sprawozdanie zostało sporządzone i przekazane terminowo. Łączne sprawozdanie Rb-70 sporządzone zostało na podstawie łącznych sprawozdań dysponentów budżetu sądów na obszarze apelacji, tj. części 15/02-15/12. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań.

Badaniu poddano także nadzór i weryfikację przez dysponenta części 15 – Sądy powszechne rocznych/łącznych sprawozdań za 2025 r. sporządzanych przez dysponentów części 15/02-15/12 (sądy apelacyjne):

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),

- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdanie za IV kwartał 2025 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

W zakresie sprawozdań budżetowych sporządzanych w systemie Trezor - roczne sprawozdania budżetowe w części 15 sporządzane były odrębnie dla każdej części budżetowej, tj. 15/02 - 15/12 na podstawie sprawozdań łącznych dysponentów tych części, składających się z jednostkowych sprawozdań budżetowych własnych i sporządzanych przez podległych dysponentów. Po weryfikacji formalno-rachunkowej łączne sprawozdania budżetowe poszczególnych części 15/02 - 15/12 były podpisywane przez dysponenta części budżetowej i przekazywane do Ministerstwa Finansów w systemie Trezor.

W systemie TREZOR nie funkcjonował agregat dla części 15 – Sądy powszechne (15/00) i nie istniał prawny obowiązek przekazywania takich łącznych sprawozdań. Łączne sprawozdania dla części 15/00, będące sumą poszczególnych sprawozdań łącznych dysponentów i sprawozdań w części 15/01, przygotowywane były dodatkowo przez DBI poza systemem TREZOR, w pomocniczym programie - wyłącznie dla potrzeb sporządzania wewnętrznych analiz finansowych i nadzorczych w MS. Nie były one przekazywane do Ministerstwa Finansów, ani do innych jednostek zewnętrznych.

Natomiast odnośnie do sprawozdań sporządzanych poza system Trezor (tj. Rb-70, Rb-Z, Rb-BZ1) - dysponent części budżetu państwa odpowiadającej sądom powszechnym sporządzał łączne sprawozdanie na podstawie sprawozdań łącznych sporządzonych przez dysponentów budżetu sądów na obszarze apelacji i po weryfikacji formalno-rachunkowej przekazywał na elektroniczną skrzynkę podawczą właściwych adresatów.

Sprawozdania roczne/łączne w poszczególnych obszarach apelacji zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym i terminowo przekazane do Ministra Finansów oraz innych adresatów. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał prawidłowość realizacji nałożonych na dysponenta części odpowiadającej sądom powszechnym obowiązków w zakresie kontroli prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych przez podległych dysponentów.

(akta kontroli t. I str. 165-169, 222-224, 240, 433-516, 537-575, t. II str. 180-181, 439-445, 448-551, t. IV str. 176-196)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez dysponenta części 15/01 sprawozdania budżetowe oraz zapewnienie przez dysponenta części 15 Sądy powszechne prawidłowości realizacji zadań w zakresie sprawozdawczości budżetowej przez podległych dysponentów (sądy apelacyjne). Sprawozdania jednostkowe w części 15/01 były zgodne z ewidencją księgową, a roczne/łączne sprawozdania dysponentów części 15/02-15/12 zostały sporządzone terminowo, prawidłowo pod względem formalnym i rachunkowym (tj. zgodnie z danymi zawartymi w sprawozdaniach jednostkowych podległych dysponentów).

V. Uwagi i wnioski

W związku z brakiem stwierdzonych nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli, odstępuje od sformułowania uwag i wniosków, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK. Jednocześnie NIK podkreśla, że uwagi sformułowane pod adresem Ministra Sprawiedliwości w wyniku kontroli wykonania budżetu państwa w latach 2021 - 2024 nie w pełni zostały zrealizowane i w części pozostają nadal aktualne. W szczególności dotyczą one tworzenia w części 15/01 swoistej rezerwy na wydatki faktycznie realizowane na obszarach poszczególnych apelacji oraz braku jednoznacznych kryteriów finansowania zadań jednocześnie z części 15 – Sądy powszechne i części 37 – Sprawiedliwość.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie⁵¹ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Warszawa, dnia 21 kwietnia 2026 r.

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli
Sylweryusz Królak

/podpisano elektronicznie/

⁵¹ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym na adres do doręczeń elektronicznych NIK, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 3). W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie, w miarę możliwości, skanu tych zastrzeżeń na adres mailowy jednostki kontrolnej NIK przeprowadzającej postępowanie kontrolne.

Sprostowanie oczywistych omyłek pisarskich

Na podstawie art. 35c ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ w wystąpieniu pokontrolnym znak KBN.410.1.4.2026 z dnia 21 kwietnia 2026 r. skierowanym do Ministra Sprawiedliwości po kontroli P/26/001 Wykonanie budżetu państwa w 2025 r. w części 15– Sądy powszechne, dokonano sprostowania oczywistych omyłek pisarskich poprzez:

- na stronie 6 w akapicie drugim tiret pierwsze po sformułowaniu „projektu pn. „Elektroniczne Postępowanie Upominawcze (EPU3.0), w ramach Programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027” dodano sformułowanie „oraz projektu pn. „Cyfrowy Sąd (CySad), w ramach Programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027”;
- na stronie 15 w wierszu 7. od góry po sformułowaniu „projektu pn. „Elektroniczne Postępowanie Upominawcze (EPU3.0), w ramach Programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027” dodano sformułowanie „oraz projektu pn. „Cyfrowy Sąd (CySad), w ramach Programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027”.

Warszawa, dnia 12 maja 2026 r.

Tomasz Sordyl
p.o. Dyrektor
Departament Bezpieczeństwa Narodowego
Najwyższa Izba Kontroli
/podpisano elektronicznie/

¹ Dz.U. z 2022 r. poz. 623.